

tételeket tekintve is) lehetett és kellett számolni. Van még a történészeknek, agrárszociológus kutatóknak, s másoknak is teendőjük, hogy összegezzék és hitelesen bemutassák a tanulságokat is.

A sajtóságos szakszervezetekről szólva mondta az MTA Alföldi Tudományos Intézetének igazgatója, *Csatári Bálint* 2006-ban: „találkoztam olyan idős jakabszállási gazdával a nyolcvanas évek közepén, aki azt sem tudta, hogy ő szakszervezeti tag, de élt az előnyökkel s jól érezte magát.”

– Érthető – a tények elfogadónak az is –, hogy más volt például a dánszentmiklósi Micsurin, mint a nádudvari Vörös Csillag vagy éppen a kaposzsekcsői Kossuth Tsz. Utóbbi-tól tavaly kaptam meg a Gazdaságunk 50 éve című kötetet. Más-más adottságok, más századi sorsok... Azaz: sokfélék voltunk, s maradtunk is. Ez így jó, így hasznos, így emberi.

– Öt évtized – ahogyan mondani szokás – már több, mint egy emberöltő. Országosan ismert szereplőit, már örökre el-

Szövetkezés 1844 óta

A Szövetkezetek Nemzetközi Szövetségének (ICA) 1922. évi határozata alapján minden év július első szombatján ünneplik a Nemzetközi Szövetkezeti Napot, annak emlékére, hogy 1844-ben az angliai Rochdale kisváros 28 polgára – a méltányos áron jó minőségű áruhoz juttatás érdekében – e napon hozta létre az Érdemes Úttörők Társaságát, a legelső szövetkezetet. Az ICA tagszervezetei mintegy 800 millió embert képviselnek 120 országban, de becslések szerint további százmilliónak ad kenyeret a szövetkezeti mozgalom. Európában a szövetkezeti társulási formában rejlő lehetőséget széles körben kihasználják, az Európai Unió kiemelten segíti a szövetkezeti működés egyes formáit.

A magyar szövetkezeti mozgalom története is több mint másfél évszázados, hiszen az első hazai szövetkezet 1845-ben alakult. Az állampolgárok által önkéntesen létrehozott szövetkezetek a globalizálódó világ gazdaságban esélyt kínálnak a multinacionális cégekkel való verseny felvételére. A csaknem hatezer magyaror-

szági szövetkezet is fontos gazdasági és társadalmi szerepet tölt be.

A 89. Nemzetközi Szövetkezeti Nap központi ünnepségét 2011. július 1-jén Budapesten, a városligeti Vajdahunyadvár Román termében tartotta az Országos Szövetkezeti Tanács. Az ünnepségen – a Szövetkezeti Nemzetközi Szövetség „Az ifjúság a jövő szövetkezeti vállalkozása” című, novemberben induló pályázat meghirdetése mellett – a hazai szövetkezők felhívással fordultak a kormányhoz, hogy tekintse nemzeti ügynek a magyar szövetkezetek megerősítését és a vidékfejlesztési koncepció megalkotásával segítse a hazai szövetkezés kibontakozását. Az ünnepi megemlékezésen külön hangsúlyt kapott az ENSZ által 2012-re meghirdetett Szövetkezetek Nemzetközi Évére való felkészülés, a Károlyi Sándor Szövetkezeti Partnerségi Program meghirdetése, a szövetkezeti jogalkotás és az ezekhez kapcsolódó, 2011. őszén megrendezésre kerülő szövetkezeti konferencia előkészítése.

(mmg, OS)

MOSZ emlékérem kitüntetésben részesültek

Baranya megye: *Szikszai János, Szombath Jenő, Gondos János, Karádi Ferenc, Szentgyörgyi János, Wilhelm Antal, Horváth Antalné, Gáspár Endre, Szabó József, Hirt László.*

Bácskai és Dunamelléki TESZÖV: *Budai Zoltán, Mag Józsefné, Müller József, Kőszegi István, Csősz Istvánné, Romsics Károly.*

Békés megye: *Boér Ernő, dr. Farkas János, Pluhárné Kalló Edit, Czibula István, Enyedi József, Csete Zoltán, Kónya Sándor, Bodrogi Péter.*

Borsod-Abaúj-Zemplén megye: *Bényei Miklós, Bélteki Mihály, Kovács Imréné, Leskó Magdolna.*

Csongrád megye: *Csernyik István, Berkecz Edit, Juhászné Molnár Erika.*

Fejér megye: *Kovács László, Pál Gyula, Varjas János, Fekti Mihályné, Rákosa Tiborné.*

Győr-Moson-Sopron megye: *Mikó Zoltánné, Samodai Imréné, Horváth Imre, Horváth P. Imre, Németh Attila, Grósz Lajosné, Király Ervin.*

Hajdú-Bihar megye: *Szerze György, Gy. Kiss Sándor, Tóth Mihályné, Nagy Jánosné, Szabó Vince, Bíró Gyula.*

Heves megye: *Kiss Sándor, Zsáka Béla, Antal Lajos.*

Jász-Nagykun-Szolnok megye: *Kovács István, Gyárfási István, Geszti János, Antal László, Nagy János.*

Komárom-Esztergom megye: *Paulovics László, Mészáros Pál.*

Pest megye: *Kazár Zsolt, Szota György, Szabó István.*

Somogy megye: *Szász Frigyes, Tarr Attila, Nagy Imre, Illésné Cser Rózsa, Horváth Lenke Jolán.*

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: *Sipeki József, Gaál Károly, Simon Zoltán.*

Tolna megye: *Bédika Sándor, Vajda Benőné, Hamar János, Debreceni Sándor, Link Ferencné, Zsíros Ferenc, Vörös Lászlóné, Kovács Istvánné, Füredi János.*

Vas megye: *Noé Gyula, Földes Tibor, Vörös Jánosné, Horváth Mihály.*

Veszprém megye: *dr. Kobulej Iván, Böhm Mihály, Bántai János.*

Zala megye: *Kovács Ferenc.*

Közvetlen: *Forgó Sándor Deák Sándorné.*

ment résztvevőit most nem sorolhatjuk. Helyálltak. Gondoljunk rájuk kellő tisztelettel!

– Megtapasztalták, tudták, hogy az állat- és növényvilág politikailag semleges, de a földbirtok-politika, a hatalom sohasem az. Azt is, hogy a búzának nincs „pártállása”, de biológiai-termesztéstechnikai igénye annál inkább. Előbbiekre terméssel, tonnakkal válaszoltak. A búza átlagtermése 1961-ben országos átlagban 19,10 mázsa volt hektáronként, harminc évvel később, 1991-ben 51,90 mázsa.

– Nagy, érdemes agrárnemzedéknek tekinthető az, amelynek a munkája, akiknek a hazá-

ja mindezt lehetővé tette. Voltak, akik megszenvedték, s voltak, akiknek megköszönték. Az eredmény minősítette a tetteket, a kezdeteket, és az egész ötven évet. Benne a harmincat is, és a rendszerváltás utáni utóbbi húszat is.

– Mint egykori agrárminiszter és az Akadémia most megszűnőben lévő Agrártörténeti és Faluszociológiai Bizottságának volt elnöke valamennyiüknek jó egészséget és jó utat kívánok a további évekre. A most elismerést, kitüntetést átvevőknek szívből gratulálok! – zárta ünnepi beszédét Romány Pál.

H. GY.